

Risiko- og sårbarhedsfaktorer i æresrelaterede konflikter – hvad skal du kigge efter?

Sager om æresrelaterede konflikter er ofte komplekse. Der er derfor behov for at arbejde helhedsorienteret i disse sager med fokus på både borgeren, familien og det netværk, familien indgår i. Det betyder, at det forebyggende arbejde mod æresrelaterede konflikter kræver, at arbejdet med borgeren sker i krydsfeltet mellem en social- og integrationsfaglig tilgang, hvor der er behov for en særlig viden om æresrelaterede konflikter.

Derfor kan det være fordelagtigt at tilrettelægge en indsats, hvor de risikofaktorer, der kendes fra det brede voldsområde, kobles med risikofaktorer, som er særligt relevante i sager om æresrelaterede konflikter. Disse to sæt af risikofaktorer bør belyses på alle relevante niveauer i den æresrelaterede konflikt, som illustreret nedenfor.

Relevant niveau	Risikofaktorer i æresrelaterede konflikter
Individ Personlige karakteristika Helbredsmæssige faktorer Adfærd Personlige oplevelser	<i>Fra det generelle voldsområde:</i> <ul style="list-style-type: none">• Alder /Køn• Lav uddannelse• Vrede/fjendtlighed mod andre• Ingen venner/Isolation• Arbejdsløshed• Voldshistorik• Misbrug <hr/> <i>Særligt i forhold til æresrelaterede konflikter</i> <p>Udøver</p> <ul style="list-style-type: none">• Problemer med kulturel integration• Oplevet overtrædelse af normer eller værdier• Psykosociale problemer• Asociale holdninger og/eller adfærd <p>Offer</p> <ul style="list-style-type: none">• Inkonsekvente holdninger• Inkonsekvent adfærd• Ekstrem frygt• Manglende netværk/ressourcer• Psykosociale udfordringer
Forhold Ægteskab Kæreste Søster Bror Andre?	<i>Fra det generelle voldsområde:</i> <ul style="list-style-type: none">• Konflikt, vold, skænderier mellem familiemedlemmer• Ustabilt ægteskab, skilsmisse, separation• Dårlig kommunikation mellem forældre• Mangel på emotionel støtte fra familie• Association med ligesindede• Overvågende adfærd <hr/> <i>Særligt i forhold til æresrelaterede konflikter</i> <p>Offer/udøver</p> <ul style="list-style-type: none">• Minimal eller ingen opbakning til offer• Familien støtter udøver• Patriarkalske og/eller voldlige holdninger
Miljø Skole Arbejdsplads Fritidsaktiviteter	<ul style="list-style-type: none">• Udsat boligområde• Lukkede miljø• Manglende netværk eller ressourcer
Samfund Samfundsmæssige faktorer, der er med til at opbygge et miljø, hvori vold accepteres eller forbydes	<ul style="list-style-type: none">• Kulturelle normer• Sociale normer• Politik

I praksis i dag findes en række værktøjer, som med fordel kan understøtte en helhedsorienteret udredning i sager om æresrelaterede konflikter.

Netværkskortet

Er et værktøj til at skabe overblik over borgerens aktuelle relationer. Konkret er det en cirkel, som kan udfyldes sammen med borgeren og give et billede af, hvem borgeren kan trække på i sin hverdag. Alt efter, hvor tætte personerne er på borgeren, placeres de i passende afstand fra midtercirklen. Det er vigtigt at komme hele vejen rundt i cirklen, så alle muligheder for netværk også afdækkes.

Fokuscirklen

Er et værktøj til at skabe overblik over borgerens samlede situation. Fokuscirklen fungerer som en form for huskeliste, man kan bruge til at afdække den unges egne ressourcer og udfordringer samt de relationer og miljøer, personen færdes i. Den fagprofessionelle arbejder sig igennem cirklen, enten alene eller i samarbejde med andre involverede fagpersoner. Når man har været cirklen rundt, kan man bedre danne sig et billede over, hvilke oplysninger man har, og hvilke man mangler at indsamle.

Genogrammet

Er et redskab, der skaber et overblik over borgerens familie, der inkluderer vigtige oplysninger om de enkelte familiemedlemmer. I sin simpleste form er der tale om et tegnet stamtræ. Genogrammets brugbarhed ligger i, at det kollektive aspekt ved æresrelaterede konflikter bliver belyst. Genogrammet er brugbart både til at vurdere risici og finde ressourcer. Genogrammet kan også hjælpe med at afklare, hvor folk bor og dermed hvilke byer og kvarterer kan udgøre en sikkerhedsrisiko.

PATRIARK

Er et værktøj til vurdering af risici. Det anvendes primært af politiet, men kan også i reduceret udgave bruges af andre fagprofessionelle. Værktøjet inkluderer 10 risikofaktorer, blandt andet om der har været brugt fysisk vold mod ofret eller andre i familien, eller om der tidligere har været æresrelateret vold i familien. Værktøjet inkluderer også 5 sårbarhedsfaktorer hos ofret, for eksempel om offeret ser ud til at være inkonsekvent i sine handlinger eller har problemer af juridisk, økonomisk eller psykisk art.

Kulturagrammet

Er en guide til opmærksomhedspunkter, der kan hjælpe med at skabe et mere nuanceret billede af livssituationen hos en person med etnisk minoritetsbaggrund. Formålet med redskabet er at give en nuanceret og dækkende forståelse af familiens livssituation. På den måde kan kulturagrammet fungere som en omfattende huskeliste, der kan hjælpe den fagprofessionelle med at få en grundig forståelse af borgerens livssituation. Genogrammet kan indgå i kulturagrammet.

